

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

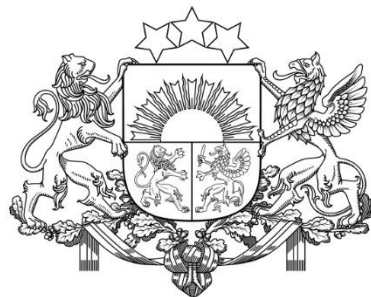
Seminārs par publiskajiem iepirkumiem Eiropas Strukturālo un investīciju fondu mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" programmu finansētajos projektos 2014.-2020.gada plānošanas periodā

Norises vieta: Peldu ielā 25, 409.zālē, 4.stāvā, Rīgā

SEMINĀRA PROGRAMMA

2016.gada 22.septembrī

09:30 – 10:00	Semināra dalībnieku reģistrācija
10:00 – 10:10	Semināra atklāšana
10:10 – 10:30	Programmu prasības iepirkumiem
10:30 – 11:00	Iepirkumu pirmspārbaudes
11:00 – 11:20	Kafijas pauze
11:20 – 13:00	Visbiežāk pieļautās kļūdas iepirkumu dokumentācijā un norisē

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

PROGRAMMU PRASĪBAS IEPIRKUMIEM

Santa Dambe
22.09.2016.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Saisinājumi

FKI – Finanšu kontroles institūcija

FS – Finansējuma saņēmējs

PIL – Publisko iepirkumu likums

SPSIL – Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums

EST – Eiropas Savienības Tiesa

MK noteikumi Nr.299 – Ministru kabineta 04.06.2013. noteikumi Nr.299 «Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem»

MK noteikumi Nr.124 – Ministru kabineta 10.03.2015. noteikumi Nr.124 «Eiropas Strukturālo un investīciju fondu mērķa «Eiropas teritoriālā sadarbība» programmu finansēto projektu finanšu kontroles veikšanas kārtība»

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Programmu prasības iepirkumiem (1)

- Seminārā aplūkojamās Eiropas Strukturālo un investīciju fondu mērķa «Eiropas teritoriālā sadarbība» programmas:

Centrālā Baltijas
jūras reģiona
pārrobežu
sadarbības
programma

Interreg Baltijas
jūras reģiona
transnacionālās
sadarbības
programma

Interreg Europe
starpreģionu
sadarbības
programma

URBACT III
starpreģionu
sadarbības
programma

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Programmu prasības iepirkumiem (2)

- Iepirkumiem piemērojamas iepirkumu normatīvajos aktos noteiktās iepirkumu veikšanas prasības atkarībā no paredzamās līgumcenas:

Piemērojamais iepirkumu regulējums	Iepirkumu līgumcenu robežvērtības (EUR)	
	Pakalpojumi un piegādes	Būvdarbi
PIL	8. ² panta procedūra - no 4000	8. ² panta procedūra - no 14 000
	no 42 000	no 170 000
SPSIL	no 418 000	no 5 225 000
MK noteikumi Nr.299 (IV nodaļa)	no 70 000	no 170 000
Iekšējie normatīvie akti; IUB Vadlīnijas sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem; Programmu nosacījumi	Zemsliekšņu iepirkumi <i>Trīs piedāvājumu princips (bid-at-three rule) (nav obligāts Interreg Europe un URBACT III programmā)</i>	

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Programmu prasības iepirkumiem (3)

- Jāievēro publisko iepirkumu principi, t.sk. **pārskatāmības** (caurspīdīguma), **nediskriminācijas** un **vienlīdzīgas attieksmes** principi
- **Nepieciešami** projekta mērķu sasniegšanai
- Lai nodrošinātu pārskatāmu un izsekojamo publisko iepirkumu procesu un lēmumu pieņemšanu, procedūrām jābūt rūpīgi **dokumentētām**
- Aizliegta iepirkumu nepamatota sadalīšana ar nolūku piemērot atvieglotāku iepirkuma procedūru
- Līdzekļiem jābūt izlietotiem saimnieciski

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Programmu prasības iepirkumiem (4)

<p>Centrālā Baltijas jūras reģiona programma</p> 	<p>Interreg Baltijas jūras reģiona programma</p> 	<p>Interreg Europe</p> 	<p>URBACT III</p>
<ul style="list-style-type: none">• Jāievēro iekšējie iepirkumu organizēšanas noteikumi, ja ir;• Nav atļauts slēgt ārpakalpojumu līgumus (BL4):<ol style="list-style-type: none">1) starp projekta partneriem;2) un ar attiecīgā projekta partnera darbiniekiem• 3 piedāvājumu princips izmaksām virs 5000 EUR (t.sk. PVN)	<ul style="list-style-type: none">• Jāievēro iekšējie iepirkumu organizēšanas noteikumi, ja ir;• Nav atļauts slēgt ārpakalpojumu līgumus (BL4):<ol style="list-style-type: none">1) starp projekta partneriem;2) un ar attiecīgā projekta partnera darbiniekiem• 3 piedāvājumu princips izmaksām virs 5000 EUR (bez PVN)	<ul style="list-style-type: none">• Jāievēro iekšējie iepirkumu organizēšanas noteikumi, ja ir;• Nav atļauts slēgt ārpakalpojumu līgumus (BL4) starp projekta partneriem;• Specifisku prasību zemsliedzēju iepirkumiem nav, taču ieteicams veikt cenu aptauju/tirgus izpēti, salīdzinot 3 pretendentu piedāvājumus	<ul style="list-style-type: none">• Jāievēro iekšējie iepirkumu organizēšanas noteikumi, ja ir;• Nav atļauts slēgt ārpakalpojumu līgumus (BL4):<ol style="list-style-type: none">1) starp projekta partneriem;2) ar attiecīgā projekta partnera darbiniekiem3) ar projekta partneru iestāžu/organizāciju darbiniekiem• Specifisku prasību zemsliedzēju iepirkumiem nav• Ja tiek veikta cenu aptauja/tirgus izpēte – jā saglabā dokumentācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

3 piedāvājumu princips Centrālā Baltijas jūras reģiona programmā (1)

- Izmaksām, kas **pārsniedz 5000 EUR** (t.sk. PVN) (vai 4132,23 EUR bez PVN, ja PVN ir 21%), FS ir pienākums nodrošināt piegādātāju piedāvāto cenu par līguma izpildi salīdzinājumu
 - Ja nacionālie līgumcenas sliekšņi nav sasniegti un nav jāveic iepirkuma procedūra atbilstoši iepirkumu normatīvajiem aktiem
- Cenu salīdzinājums jādokumentē, nodrošinot **vismaz 3 savstarpēji salīdzināmus cenas pieprasījumus, lai tiktu saņemti vismaz 2 cenu piedāvājumi** (Vadlīniju 1.pielikuma palīgtabula)

Ja FS iestādē/uzņēmumā iekšēji ir noteikti **striktāki** iepirkumu veikšanas noteikumi zemslietājumu iepirkumiem, tad ir jāievēro tie

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

3 piedāvājumu princips Centrālā Baltijas jūras reģiona programmā (2)

- Gadījumā, ja informācija par pakalpojuma sniegšanu vai preču piegādes cenu ir **pieejama piegādātāju tīmekļa vietnēs vai cenrāžos**, lai apliecinātu, ka ir veikts cenas salīdzinājums, var iesniegt arī izdrukas no tīmekļa vietnēm vai kopijas no cenrāžiem
- Izņēmuma gadījumos – ja pakalpojuma sniegšanai nepieciešamas **unikālas prasmes/zināšanas vai arī attiecīgu pakalpojumu tirgū piedāvā tika atsevišķi pakalpojumu sniedzēji un nav iespējams nodrošināt cenu salīdzinājumu**, FS dokumentāli pierāda, ka pakalpojums nevarēja tikt iegādāts no cita pakalpojuma sniedzēja

Ikreiz, kad preču piegādes, pakalpojumu sniegšanas un būvdarbu veikšanas nodrošināšanai tiek slēgti iepirkuma līgumi, **FS jāvar pierādīt līdzekļu saimnieciskais izlietojums**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

3 piedāvājumu princips Interreg Baltijas jūras reģiona programmā

- Iepērkot preces, piegādes un pakalpojumus, kas **pārsniedz 5000 EUR (bez PVN)**, FS ir pienākums nodrošināt **vismaz 3 piedāvājumu salīdzinājumu**
 - Ja nav piemērojama nacionālajā iepirkumu normatīvajā aktā noteiktā iepirkuma procedūra
- Cenu salīdzinājums ir jādokumentē = procesa pārskatāmība
- Gadījumā, ja nav iespējams saņemt 3 piedāvājumus, darbības, kas ir veiktas, lai saņemtu piedāvājumus, ir jādokumentē (*piemēram, dokumentāli jāpierāda, ka pakalpojums nevarēja tikt iegādāts no cita pakalpojuma sniedzēja*)

Ja FS iestādē/uzņēmumā iekšēji ir noteikti **striktāki** iepirkumu veikšanas noteikumi zemsliedzīgu iepirkumiem, tad ir jāievēro tie

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Dalītās izmaksas (*Cost-sharing*) / Kopīgs iepirkums

Dalītās izmaksas (*cost-sharing*)

Proporcionāla izmaksu, kas radušās vienam partnerim, izdalīšana uz vairākiem citiem partneriem, **nav pielaujama, izņemot**, ja partneri veic kopīgu iepirkumu (*joint procurement*) atbilstoši publisko iepirkumu normatīvajiem aktiem

Kopīgs iepirkums (*joint procurement*)

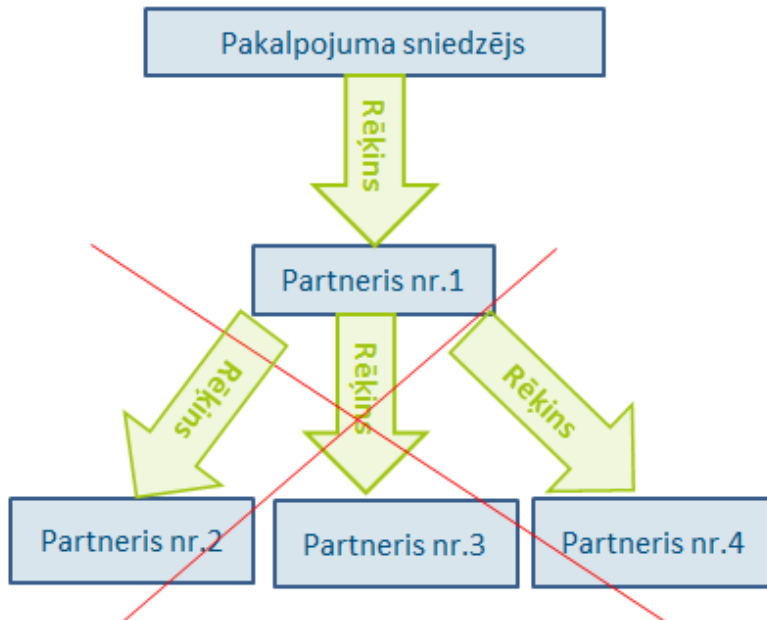
Kopīga iepirkuma organizēšanas rezultātā noslēgtajā iepirkuma līgumā jānosaka skaidra maksājumu kārtība, t.sk. kārtība, kādā citi projekta partneri veic maksājumus

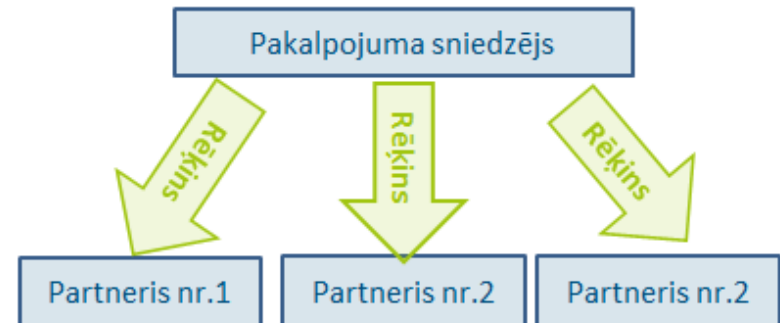
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Dalītās izmaksas (*Cost-sharing*) / Kopīgs iepirkums

Dalītās izmaksas nav pieļaujamas:

Ir pieļaujams:

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Sekas, ja netiek ievēroti iepirkumu noteikumi

Finanšu korekcijas piemēro atbilstoši

- *Eiropas Komisijas apstiprinātām 19.12.2013. Pamatnostādnēm par tādu finanšu korekciju noteikšanu, kuras publiskā iepirkuma noteikumu neievērošanas gadījumā veic attiecībā uz izdevumiem, ko finansē Savienība saskaņā ar dalīto pārvaldību (COCOF)*

Ja nav iespējams noteikt precīzu pārkāpuma finansiālo ietekmi vai būtu nesamērīgi samazināt projekta attiecināmo izmaksu summu, tad piemēro Pamatnostādnēs norādītos korekciju apjomus (5% - 100% no līguma summas)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

IEPIRKUMU PIRMSPĀRBAUDES

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Iepirkumu pirmspārbaudes (1)

- Pirmspārbaudžu veikšanu nosaka **Ministru kabineta 10.03.2015. noteikumi Nr.124 "Eiropas Strukturālo un investīciju fondu mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" programmu finansēto projektu finanšu kontroles veikšanas kārtība"**

Pirmspārbaudes = instruments, lai **savlaicīgi novērstu pārkāpumus** ES fondu finansējuma saņēmēju rīkotajās iepirkumu procedūrās pirms iepirkuma līgumu noslēgšanas, tādējādi mazinot neatbilstoši veikto izdevumu risku

Mērķis – palīdzēt FS novērst jebkādas iespējamās neatbilstības, lai izvairītos no finanšu korekciju piemērošanas

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Iepirkumu pirmspārbaudes (2)

- 5.p. – FKI nodrošina FS projekta ietvaros plānoto **iepirkumu izlases veida** pārbaudes attiecībā uz:

1) **Iepirkuma dokumentāciju** pēc iepirkuma izsludināšanas (t.s. dokumentācijas pirmspārbaude)

Pārbauda:

iepirkuma nolikumu, tehnisko specifikāciju, pieteikumu, piedāvājumu u.c. veidnes, tirgus izpētes dokumentāciju, iepirkuma līguma projektu, publikācijas, u.c. (t.sk. iekšējos iepirkumu organizēšanas noteikumus, ja ir)

2) **Iepirkuma procedūras norisi** pirms iepirkuma līguma noslēgšanas (t.s. norises pirmspārbaude)

Pārbauda:

iepirkuma nolikumu (ar pielikumiem), tirgus izpētes dokumentāciju, izsludināšanu, publikācijas, iepirkuma komisijas protokolus, atbildes uz jautājumiem, grozījumu veikšanu, iesniegtos piedāvājumus, paziņojumus par pieņemtajiem lēmumiem u.c.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Projekta iepirkumu plāns (1)

- 13.p. - FS, uzsākot projekta ieviešanu, 10 d/d laikā pēc finansēšanas līguma noslēgšanas iesniedz FKI **projekta iepirkumu plānu** (MK noteikumu Nr.124 pielikums)
- **FKI iesniegtos iepirkumu plānus neapstiprina, nesaskaņo un nelabo**, tomēr norādīs uz nesakritībām projekta budžetā norādītajai informācijai, iesniegtajos rēķinos utt.
- Ja projekta ieviešanas laikā tiek veiktas **izmaiņas**, kas ietekmē projekta iepirkumu plānā minēto informāciju, vai projekta iepirkumu plānā ir nepieciešams veikt citas izmaiņas, FS projekta **iepirkumu plānu aktualizē** un iesniedz FKI 10 d/d laikā no dienas, kad veikti grozījumi projektā vai radusies nepieciešamība veikt citas izmaiņas iepirkumu plānā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Projekta iepirkumu plāns (2)

Nr. p. k.	Iepirkuma līguma priekšmets ¹	Atsauce uz projekta darbību	Atsauce uz izmaksu pozīcijas numuru	Paredzamā līgumcena ²	Tiesiskais regulējums ³	Plānotā iepirkuma procedūra/ iepirkums ⁴	Iepirkuma procedūras izsludināšanas termiņš

Piezīmes.

¹ Preču un pakalpojumu klāsts un veicamo būvdarbu saraksts, par kuriem paredzēts slēgt iepirkuma līgumu.

² Plānotā līguma summa bez PVN, ņemot vērā visu iepirkumu līguma darbības laiku.

³ Tiesiskais regulējums, pamatojoties uz kuru veikts iepirkums, – Publisko iepirkumu likums, Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums, Ministru kabineta 2013. gada 4. jūnija noteikumi Nr. 299 "Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem" vai iepirkumu vadlīnijas sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem.

⁴ Tai skaitā zemsliedzīgie iepirkumi, iepirkumi saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 8.² pantu un citi iepirkumi.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Iepirkumu plānošana

- Projekta iepirkumu plāns = iepirkumi visā projekta īstenošanas periodā
- Plānojot iepirkumus, jāņem vērā:
 - Pasūtītāja vajadzība
 - Paredzētais kopējais finansējums
 - Iespējamo piegādātāju loks
 - Termiņi
 - Līdzīgais un atšķirīgais (piem., funkcionālās un tehniskās atšķirīgas), specifika
- **Iepirkumi ir jāplāno kopā neatkarīgi no finansējuma avota!**
- **Izņēmums** – ja to objektīvi nevarēja ieplānot un paredzēt kopējā iepirkumā, vai tas ir specifiski atšķirīgs (piem., atšķiras veicamo darbu saturs, piegādātāju loks u.tml.), kā arī, ja projekts ir apstiprināts vēlāk, piešķirts papildu budžets u.tml.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Iepirkumu pirmspārbaudes (3)

- Par iepirkuma pirmspārbaudes veikšanu FKI laicīgi informēs FS, nosūtot par to vēstuli
- 16.p., 17.p. – FKI **20 d/d laikā** pēc iepirkuma pirmspārbaudes veikšanas vai gala lēmuma pieņemšanai nepieciešamo dokumentu vai informācijas saņemšanas FS sniedz atzinumu

FKI iekšēji noteikti īsāki termiņi:

- *dokumentācijas pārbaudēm atkarībā no piedāvājumu/pieteikumu iesniegšanas termiņiem;*
- *norises pārbaudēm atkarībā no iepirkuma procedūras veida (piem., 8.² panta, MK noteikumu Nr.299 iepirkumos)*

Nav aizliegts FS turpināt iepirkuma procedūru vai noslēgt iepirkuma līgumu, nesagaidot atzinumu, tādējādi uzņemoties neatbilstību un izmaksu neattiecināmības risku

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pirmspārbaudes atzinumu veidi

Pozitīvs atzinums

- nav konstatēti pārkāpumi vai
- konstatētie pārkāpumi nav būtiski un nevar ietekmēt lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu

Atzinums ar iebildumiem

- ir konstatēti pārkāpumi, bet tos ir iespējams novērst iepirkuma procedūras laikā
 - dokumentācijas p.– ja nav iestājies piedāvājumu/pieteikumu iesniegšanas termiņš
 - norises p. – ja nav noslēgts iepirkuma līgums

Negatīvs atzinums

- ja ir konstatēti tādi pārkāpumi, kurus nav iespējams novērst uzsāktās iepirkuma procedūras laikā un kuri var ietekmēt lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pirmspārbaudes atzinums

- Pirmspārbaudes ietvaros tiek pārbaudīts, vai dokumentācijā nav iekļauti un iepirkuma norisē nav pieļauti **acīmredzami publisko iepirkumu regulējuma pārkāpumi**
- Atzinums tiek sniegts, **pamatojoties uz FKI rīcībā esošiem dokumentiem**
- Jebkura papildu informācija, kas tiks saņemta iepirkuma procedūras laikā (t.sk. tirgus dalībnieku – potenciālo pretendentu pamatoti iebildumi vai sūdzības) vai tās rezultātā noslēgtā līguma izpildes gaitā, tiks ņemta vērā, izvērtējot iepirkuma atbilstību publisko iepirkumu normatīvajam regulējumam un projekta ietvaros radušos izmaksu attiecināmību

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Izmaksu pamatojošā iepirkuma dokumentācija

Iesniedzot Progresā pārskatu, FS jāiesniedz visi izmaksu pamatojošie dokumenti, kā arī **visa iepirkuma dokumentācija atbilstoši iepirkuma procedūras veidam vai cenu salīdzinājums**

- **atkārtoti nav jāiesniedz iepriekš iesniegtā dokumentācija** (piemēram, ja iepirkumam ir veikta norises pārbaude)
- iesniedzamie dokumenti norādīti VARAM tīmekļa vietnē *Projekta progresā pārskatam pievienojamie izmaksu pamatojošie dokumenti*

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

VISBIEŽĀK PIEĻAUTĀS KĻŪDAS IEPIRKUMU **DOKUMENTĀCIJĀ**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Aktuālie grozījumi PIL un SPSIL (spēkā no 20.05.2016.)

- Mainījies PIL + SPSIL 2.pielikums – **vairs nav «A» un «B» daļas.** 2.pielikumā uzskaitīti tikai sociālie un citi īpaši pakalpojumi;
- Paplašināts interešu konflikta subjektu loks (**iepirkuma dokumentācijas sagatavotājs** – pasūtītāja amatpersona vai darbinieks) – PIL 23.pants (SPSIL 27.² pants);
- **Grozīts PIL 39.¹ pants** (SPSIL izslēgšanas nosacījumi nemainās);
- Finanšu apgrozījums – nevar vairāk kā 2 reizes pārsniegt paredzamo līguma vērtību (ar izņēmumu, ja pastāv īpaši līguma īstenošanas riski) – gan PIL, gan SPSIL
- PIL papildināts ar 39.³ pantu – piegādātāju uzticamības atjaunošana (SPSIL 42.¹ pants);
- PIL papildināts ar 44.¹ pantu – Eiropas vienotais iepirkuma dokuments (SPSIL 45.¹ pants)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

PIL 39.³ pants - Piegādātāju uzticamības atjaunošana

Kāpēc ir būtiski PIL 39.³ panta regulējumu (vai atsauci uz to) ietvert nolikumā?

«(2) Ja pretendents vai personālsabiedrības biedrs, ja pretendents ir personālsabiedrība, atbilst šā likuma 39.¹ panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4., 6. vai 7.punktā minētajam izslēgšanas gadījumam, pretendents norāda to piedāvājumā un, ja tiek atzīts par tādu, kuram būtu piešķiramas līguma slēgšanas tiesības, iesniedz skaidrojumu un pierādījumus par nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu vai noslēgtu vienošanos par nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu, sadarbošanos ar izmeklēšanas iestādēm un veiktajiem tehniskajiem, organizatoriskajiem vai personālvadības pasākumiem, lai pierādītu savu uzticamību un novērstu tādu pašu un līdzīgu gadījumu atkārtošanos nākotnē.»

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

PIL 44.¹ panta – Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments

IUB rekomendācijas: *lai informētu kandidātus un pretendētus par tiesībām iesniegt Eiropas vienoto iepirkuma procedūras dokumentu (ESPD), pasūtītājs šo informāciju norāda nolikumā, norādot arī informāciju par to, kur šis dokuments pieejams aizpildīšanai, vai pievienojot tā formu iepirkuma procedūras dokumentiem.*

Pasūtītājs var nodrošināt ESPD dokumenta pieejamību pretendentam vairākos veidos:

- 1) iepirkuma dokumentācijā pievieno saiti uz regulu, norādot, ka aizpildāms tās 2.pielikums (regulas pielikums word formātā);
- 2) pievienot regulas 2.pielikumu word formātā iepirkuma dokumentācijai;
- 3) sagatavot ESPD veidlapu aizpildīšanai pretendentam vai kandidātam, izmantojot Eiropas Komisijas tīmekļa vietnē izveidoto rīku un pievienot to iepirkuma dokumentācijai xml formātā. Šādā gadījumā pasūtītājs norāda, ka iepirkuma dokumentācijai pievienoto ESPD veidlapas xml failu kandidāts vai pretendents var aizpildīt, izmantojot Eiropas Komisijas tīmekļa vietnē izveidoto rīku, izdrukāt un pievienot pieteikumam vai piedāvājumam, un norādot saiti uz to.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Aktuālie grozījumi PIL - nodokļu parādu pārbaude

PIL 8.panta pirmās daļas iepirkuma procedūrās (39. ¹ pants)	PIL 8. ² panta iepirkumos – nav mainījies!
<ol style="list-style-type: none">1) pieteikumu vai piedāvājumu iesniegšanas termiņa pēdējā dienā;2) pretendenta, attiecībā uz kuru pieņemts lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, šā lēmuma pieņemšanas dienā	<ol style="list-style-type: none">1) dienā, kad paziņojums par plānoto līgumu publicēts IUB mājaslapā, vai dienā, kad pieņemts lēmums par iepirkuma uzsākšanu;2) dienā, kad pieņemts lēmums par iespējamu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (1)

1) Neatbilstošs vai nekorekts izslēgšanas noteikumu regulējums:

- Jāiekļauj nolikumā - var iekļaut tikai atsauces uz PIL 8.² panta, 39.¹ panta regulējumu (izvērtēt, vai iepirkumā iespējama ārvalstnieku dalība – tiem vēlams iekļaut izvērstus nosacījumus)
- PIL 39.² panta izslēgšana nav obligāta. Ja vēlas piemērot, jāparedz nolikumā!
- Neiekļauj normatīvajos aktos neparedzētus izslēgšanas nosacījumus (*piem., negatīva atsauksme no cita pasūtītāja, PIL 8.² panta iepirkumos neiekļauj PIL 39.¹ un 39.² panta nosacījumus*)
- Jaunais PIL 39.¹ panta (8) daļas regulējums – ja konstatē, ka apakšuzņēmējs (20%) vai persona, uz kuras iespējām pretendenta balstās kvalifikācijas apliecināšanai, atbilst kādam no izslēgšanas nosacījumiem, jāprasa šo personu nomaiņa (10 d/d laikā)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (2)

- Neattiecina uz personām, uz kurām likums neparedz

PIL 8.² panta iepirkumos attiecina arī uz:	PIL 8.panta pirmās daļas procedūrās attiecina arī uz:
<p>8.² panta (5) daļas 3.punkts: <i>uz pretendenta norādīto personu, uz kuras iespējām pretendents balstās, lai apliecinātu, ka tā kvalifikācija atbilst paziņojumā par plānoto līgumu vai iepirkuma dokumentos noteiktajām prasībām [...]</i></p> <p>Tātad neattiecina uz visiem vai t.s. 20% apakšuzņēmējiem</p>	<p>39.¹ panta (1) daļas 10. un 11.punkts: <i>10) uz pretendenta norādīto <u>apakšuzņēmēju, kura veicamo būvdarbu vai sniedzamo pakalpojumu vērtība ir vismaz 20 procenti no kopējās publiska būvdarbu vai pakalpojumu līguma vērtības [...]</u></i></p> <p><i>11) uz kandidāta vai pretendenta norādīto personu, uz kuras iespējām kandidāts vai pretendents balstās, lai apliecinātu, ka tā kvalifikācija atbilst paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām prasībām [...]</i></p>

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (3)

2) Nesamērīga finanšu apgrozījuma prasība:

- PIL 41.panta (1) daļas 3.punkts:
 - a) ne vairāk kā par trim iepriekšējiem finanšu gadiem (ciktāl informācija par šo apgrozījumu ir iespējama, ņemot vērā dibināšanu vai darbības uzsākšanas laiku);
 - b) gada minimālo finanšu apgrozījumu var noteikt **ne lielāku par divām paredzamo līgumcenu vērtībām, izņemot gadījumu, kad iepirkuma līguma izpilde ir saistīta ar īpašiem riskiem attiecīgo būvdarbu, pakalpojumu vai piegāžu rakstura dēļ. Pasūtītājs sniedz pamatojumu izņēmuma piemērošanai iepirkuma procedūras dokumentos.**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (4)

- Paredzamā līgumcena \neq piedāvātā līgumcena
- Izvērtēt, vai izvirzītā finanšu apgrozījuma prasība nav nesamērīga pret jaundibinātiem uzņēmumiem (*piemēram, izvirzot vienādā apmērā prasību par kopējo finanšu apgrozījumu pēdējos trijos gados – lai arī prasība ir noteikta vienādi visiem pretendentiem, jaundibinātie pretendenti tomēr neatrodas vienādā situācijā*). Iesakām prasīt vidējo finanšu apgrozījumu.
- Zvērināta revidenta auditēta gada pārskata iesniegšanu var prasīt tikai no sabiedrībām, kurām atbilstoši normatīvajiem aktiem zvērināti revidenti veic gada pārskatu pārbaudi

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (5)

Iepirkuma priekšmets – pētījuma izstrāde
Iepirkuma paredzamā līgumcena = EUR 50 000,00.

Pretendenta kopējam finanšu apgrozījumam iepriekšējo divu auditēto (ja to nosaka normatīvo aktu prasības) un apstiprināto gada pārskatu gados vidēji jābūt vismaz EUR 300 000,00.

Pasūtītāja skaidrojums - Iepirkums ir:

- a) ar salīdzinoši neilgu izpildes termiņu (trīs mēneši) un līgumcenas apmērs būs nesalīdzināms ar pretendenta gada apgrozījumu,
- b) iepirkuma priekšmets un projekts kopumā ir ļoti svarīgs un atbildīgs gan Latvijai, gan iesaistītajai sadarbības valstij, kā pirmais tāda veida valstīs, pretendents jābūt spējīgam finansiāli nodrošināt un nokomplektēt speciālistu komandu, kas spēs izpildīt paredzēto darbu. Iepirkuma komisija ir izvērtējusi, ka samērīgs finanšu apgrozījums vienam gadam tiks rēķināts, plānoto līgumcenu reizinot ar četri (12 mēnešu periodā pretendents var veikt četrus šādus trīs mēnešu līgumus) un iegūto summu pareizinot ar 1,5 (EUR 50 000,00*4*1,5 = EUR 300 000,00).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (6)

3) Nesamērīgs piedāvājuma nodrošinājums:

- PIL 52.panta (2) daļa: Piedāvājuma nodrošinājuma apmēru nosaka samērīgi, ņemot vērā attiecīgā iepirkuma paredzamo līgumcenu un līguma priekšmetu, bet ne lielāku par 2% no paredzamās līgumcenas
- SPSIL 24.panta (4) daļa: ne lielāku par 5% no paredzamās līgumcenas

Vai drīkst?

Paredzamā līgumcena – 50 000 EUR (2% no 50 000 EUR = 1000 EUR)

Piedāvājuma nodrošinājums – 1 200 EUR

Pamatojums – piedāvājuma nodrošinājuma apmērs rēķināts, pamatojoties uz projekta pieteikumā norādītajām plānotajām līguma summām

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (7)

4) Noteikts piedāvājuma derīguma termiņš bez piedāvājuma nodrošinājuma

- piedāvājuma derīguma termiņa neievērošanas sekas faktiski rodas tikai gadījumā, ja tiek prasīts piedāvājuma nodrošinājums
- piedāvājuma derīguma termiņa noteikšanai, ja vien pasūtītājs nav paredzējis piedāvājuma nodrošinājuma iesniegšanu, nav tiesiskas nozīmes, proti, pat ja pretendents atsauc savu piedāvājumu, attiecībā uz pretendentu šādā gadījumā neiestājas nekādas juridiska rakstura sekas

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (8)

5) Iepirkuma dokumentācijā nav noteikts, ka pretendentam kopā ar piedāvājumu jāiesniedz izdrukas no VID elektroniskās deklarēšanas sistēmas par pretendenta un tā piedāvājumā norādīto apakšuzņēmēju vidējām stundas tarifa likmēm profesiju grupās (PIL 48.panta (1.¹) daļa)

- Pasūtītājam ir obligāts pienākums izvērtēt, vai piedāvājums nav nepamatoti lēts, ja pretendenta vai tā piedāvājumā norādīto apakšuzņēmēju darba ņēmēju vidējā stundas tarifa likme ir mazāka par 80% (vai nerasniedz valstī noteikto minimālo stundas tarifa likmi) no darba ņēmēju vidējās stundas tarifa likmes attiecīgajā profesiju reģistrā pēc VID datiem (**obligāti tikai PIL 8.panta (1) daļas iepirkuma procedūrās**)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (9)

IUB Iesniegumu izskatīšanas komisijas (IIK) prakse (lēmums Nr.4-1.2/15-380)

Nolikumā nav izvirzīta prasība iesniegt izdrukas, ko izdevis VID par pretendenta un apakšuzņēmēju vidējām stundas tarifa likmēm, kā arī nav konstatējams, ka vērtēšanas laikā būtu pieprasīts iesniegt šādas izdrukas.

– tātad nav ievērota likuma obligātā pazīme!

IIK - pasūtītājam ir pienākums pieprasīt pretendentiem (vismaz pretendenta, kuram būtu piešķiramas līguma slēgšanas tiesības) iesniegt izdrukas no VID EDS par pretendenta un tā piedāvājumā norādīto apakšuzņēmēju vidējām stundas tarifa likmēm profesiju grupās un izvērtēt tās atbilstoši PIL 48.panta regulējumam.

IIK - lai arī no PIL 48.panta neizriet pasūtītāja pienākums veikt detalizētu piedāvātās cenas pārbaudi gadījumā, ja pasūtītājam nav pamata apšaubīt piedāvāto pretendenta cenu, tomēr iepriekš minētais secinājums nav attiecināms un neizslēdz PIL 48.panta (1.¹) daļā noteikto pienākumu.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (10)

6) Pieprasīta Uzņēmumu reģistra reģistrācijas apliecības kopija

- Reģistrācijas apliecības kopiju var pieprasīt tikai ārvalstīs reģistrētiem vai pastāvīgi dzīvojošiem pretendentiem
- Latvijā reģistrētos pārbauda Uzņēmumu reģistra mājaslapā

7) Iepirkuma dokumentācijā (un pielikumu veidnēs, piemēram, finanšu piedāvājuma, pieteikumu veidnēs) norādīts konkrēts PVN 21%; noteikts, ka paredzamā līgumcena ir summa ar PVN

- Izvērtēt ārvalstu pretendentu dalības iespējamību

8) Iepirkuma dokumentācijā norādīts, ka piedāvājums (un pielikuma dokumenti) ir jāapzīmogo

- Latvijas normatīvie akti tikai atsevišķos gadījumos paredz zīmoga nospieduma nepieciešamību dokumentā. Ņemot vērā to, ka zīmogs nav obligāts dokumenta juridiskā spēka nosacījums, nav pamatoti iepirkuma dokumentācijā izvirzīt prasību apzīmogot piedāvājuma dokumentus, t.sk. piedāvājuma aploksni.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (11)

Pamatprincips: «visiem konkursa procedūras nosacījumiem un kārtībai paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras specifikācijās ir jābūt formulētiem skaidri, precīzi un nepārprotami, tā, ka, **pirmkārt**, jebkuram saprātīgi informētam un parasti rūpīgam pretendentam tiek ļauts skaidri saprast to piemērojamību un tos interpretēt vienādi un, otrkārt, līgumslēdzējai iestādei tiek ļauts efektīvi pārbaudīt, vai pretendentu piedāvājumi atbilst kritērijiem, kuri reglamentē minēto publisko iepirkumu» (C-42/13 Cartiera dell'Adda)

9) Noteiktas līguma priekšmetam neatbilstošas un nesamērīgas kvalifikācijas/pieredzes prasības

- prasība par sertifikātu/licenci/reģistrēšanos noteiktos reģistros, ko obligāti neparedz normatīvie akti

Piemērs:

- nepieciešams nodrošināt ainavu tehnikai, kuram ir izsniegts Ainavu arhitektūras biedrības sertifikāts – prasība nav pamatota, jo tas nav reglamentētās jomas sertifikāts (var prasīt tikai atbilstošu izglītību un pieredzi)

Minimālo spēju līmenis – samērīgi līguma apjomam, specifikai, iespējamam piegādātāju lokam, līguma nosacījumiem.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (12)

- Prasība par **reģistrēšanos uz piedāvājumu iesniegšanas brīdi Latvijā esošajos reģistros** un prasība par speciālistu kvalifikāciju un izglītību apliecinošu dokumentu atzīšanu
 - *Prasība iepirkuma dokumentācijā ārvalstu pretendentiem nodrošināt Latvijas tiesību aktiem atbilstošu sertifikātu uz piedāvājumu iesniegšanas brīdi var radīt nevienlīdzīgu un ierobežojošu attieksmi pret ārvalstu pretendentiem (EK audita Nr.2013/LV/REGIO/C2/1242/1 ziņojums)*
 - *Piegādātājam ir jābūt reģistrētam, licencētam vai sertificētam «atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem», ar to saprotot «piegādātāja izcelsmes (reģistrācijas) valsti»*

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ceļojumu aģentūru pakalpojumu iepirkumi

Līdz šim ceļojumu aģentūru pakalpojumu iepirkumos, kas tika veikti kā B daļas iepirkumi, tika pieļauts izvirzīt šādas prasības pretendentiem:

- Reģistrācija Tūrisma aģentūru tūrisma operatoru (TATO) datu bāzē (EM uzturēta datu bāze)
- Jābūt Latvijas Tūrisma Aģentu asociācijas biedram (ALTA)
- Tomēr tā kā Ceļojumu aģentūru pakalpojumi ir izņemti no PIL 2.pielikuma, un to iegādei ir veicama PIL 8.panta (1) daļas iepirkuma procedūra, pasūtītājam ir jānodrošina vienlīdzīga attieksme arī pret ārvalstu pretendentiem
- Attiecībā uz ārvalstu pretendentu var vienīgi prasīt, lai šis pretendents uz piedāvājumu iesniegšanas brīdi ir reģistrēts, licencēts vai sertificēts atbilstoši tā reģistrācijas (izcelsmes) valsts normatīvo aktu prasībām un ja attiecīgās valsts normatīvie akti to paredz

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (13)

- Prasības attiecībā uz minimālo darbības laiku kopš piegādātāja reģistrēšanas, minimālo darbības laiku jomā
 - *Piemēram, pretendentam jādarbojas mēbeļu piegādes jomā vismaz 4 gadus*
 - *! Par pieredzi liecina paveiktie darbi kā tādi nevis nostrādāto gadu skaits*
- Nav ievēroti nosacījumi **attiecībā uz periodu (3/5 gadi), par kādu pieļaujams pierādīt** pieredzi pakalpojumos/piegādēs un būvdarbos
- Neskaidras/plaši interpretējamas prasības:
 - *Pretendentam nepieciešams piesaistīt Latvijā atzītu speciālistu/profesionālu un kompetentu projektu vadītāju*

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (14)

Var liecināt par nepamatotiem ierobežojumiem prasības par pieredzi:

- **konkrētu subjektu pasūtījumos** bez objektīva pamatojuma (piemēram, pasūtītāju PIL izpratnē, valsts pārvaldes iestāžu pasūtījumos u.tml.)
- **vairāk nekā 3** līdzvērtīgu objektu būvniecībā, piegāžu veikšanā, pakalpojumu sniegšanā
- **konkrētā valstī**
- objektos, pakalpojumos, piegādēs, kas ietver **dažādus specifiskus elementus vienkopus**
- projektos, **kas finansēti no konkrēta avota**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (15)

Piemērs Nr.1

- Iepirkuma priekšmets – pētījuma transporta satiksmes jomā izstrāde (tehniska, ekonomiska un juridiska analīze) transporta koridoram starp vairākām valstīm (t.sk. Latviju)
- **Prasība, ka tiesību speciālistam jābūt tiesību zinātņu maģistram Latvijā**
- Prasības pamatojums - attiecīgajam speciālistam būs jāveic projekta dalībvalstu esošo tiesību normu analīze, dažādu ar projekta ieviešanu saistīto risku izvērtēšana. Ņemot vērā to, ka Latvijā [iepirkuma priekšmetam atbilstošajā jomā] tiesiskais regulējums vēl nav izstrādāts, tiesību speciālistam ir jābūt ar ļoti labām zināšanām tieši Latvijas normatīvo aktu sistēmā, jāspēj ierosināt un izstrādāt nepieciešamos tiesību normu izmaiņas priekšlikums. Gadījumā, ja tiktu piedāvāts speciālists ar citas valsts izglītību, kas līdzvērtīga Latvijā iegūtajai, Pasūtītājam būtu neiespējami pārliecināties par tā faktiskajām zināšanām Latvijas tiesību sistēmā.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (16)

Piemērs Nr.2

Iepirkuma priekšmets – projekta vadības pakalpojums (projekta ietvaros ir paredzēta sadarbība ar Zviedriju un Somiju)

- 1) Prasība, ka pretendents ir izveidojis veiksmīga pieredze ar Skandināvijas partnerim**
- 2) Prasība, ka pretendents ir izpratne par darbu pašvaldībās, kuras pamatā ir izveidojis veiksmīga pieredze ar kādu no Latvijas pilsētas pašvaldībām ārpus Rīgas**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (17)

- Izvirzītas vienādas prasības pretendentiem un speciālistiem
IUB norāda: ir būtiski nošķirt izvirzītās pieredzes prasības pretendentiem un pieredzes prasības speciālistam. Ja piekristu uzskatam, ka, piesaistot speciālistus ar attiecīgo pieredzi, faktiski tiek apliecināta arī paša pretendenta pieredze, tad nebūtu tiesiskas un faktiskas nozīmes izvirzīt pieredzes prasības pašam pretendentiem. Piesaistot speciālistu ar nepieciešamo pieredzi, netiek automātiski apliecināta paša pretendenta pieredze, jo speciālists nav atbildīgs par līguma izpildi kopumā (kaut arī veic lielu daļu vai faktiski visus darbus), kā arī neuzņemas finansiālas saistības. Izvirzot pieredzes prasību pretendentiem, pasūtītāja mērķis ir pārliecināties, ka uzņēmums ir spējis nodrošināt konkrētos pakalpojumus.

Vai drīkst? Tulkošanas pakalpojumu iepirkumā gan pretendentiem, gan speciālistam ir izvirzīta pieredze tulkošanas pakalpojumu sniegšanā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (18)

10) Apvienošanās/balstīšanās uz citas personas iespējām ierobežošana

Kā var rīkoties, ja piegādātājam pašam nav prasītā apgrozījuma, pieredzes vai tas nevar izpildīt citu iepirkumā izvirzīto atlases prasību?

1) PIL 11.panta (3) (SPSIL 15.panta (4))

Piegādātāju apvienības var iesniegt piedāvājumus vai pieteikties par kandidātiem

2) PIL 41.panta (3) un PIL 42.panta (3) (SPSIL 15.panta (3))

Piegādātājs var balstīties uz citu uzņēmēju iespējām, ja tas ir nepieciešams konkrētā līguma izpildei, neatkarīgi no savstarpējo attiecību tiesiskā rakstura

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (19)

- PIL 41.panta (3) un PIL 42.panta (3) (SPSIL 15.panta (3))

Piegādātājs var balstīties uz citu uzņēmēju iespējām, ja tas ir nepieciešams konkrētā līguma izpildei, neatkarīgi no savstarpējo attiecību tiesiskā rakstura. Šādā gadījumā piegādātājs pierāda pasūtītājam, ka viņa rīcībā būs nepieciešamie resursi, iesniedzot šo uzņēmēju apliecinājumu vai vienošanos par sadarbību konkrētā līguma izpildei.

- PIL 41., 42.panta (3) tieši neattiecas uz:
 - PIL 8.panta (7) iepirkumiem
 - PIL 8.² panta iepirkumiem
 - **Jāprecizē nolikumā, ja pieļauj atsaušanos!**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (20)

- Vai pasūtītājs var noteikt veidu, kā pierādāma resursu nodošana?
- EST 2016.gada 14.janvāra spriedums lietā C-234/14 (SIA «Ostas celtnieks» pret Talsu novada pašvaldību un IUB):

Pretendents var brīvi izvēlēties, pirmkārt, saistību, ko tas grasās izveidot ar citiem subjektiem, uz kuru spējām tas balstās konkrētā līguma izpildei, tiesisko raksturu un, otrkārt, šo saistību esamības pierādīšanas veidu

Secinājums:

- Pasūtītājs nevar noteikt konkrētu veidu, kā pierādīt resursu nodošanu, tai skaitā noteikt pienākumu uz līguma izpildes brīdi nodibināt konkrētas tiesiskās attiecības, piemēram, nosakot, ka vienīgais saistību pierādīšanas veids ir sabiedrības līguma noslēgšana vai pilnsabiedrības izveide
- Tas, vai resursi ir nodoti, izvērtējams piedāvājumu vērtēšanas gaitā!

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (21)

Tomēr... IZŅĒMUMA GADĪJUMOS

➤ EST 2016.gada 7.aprīļa spriedums lietā C-324/14 (Partner Apelski Dariusz pret Varšavas pilsētas Uzkopšanas pārvaldi)

«[...] ievērojot attiecīgā līguma priekšmetu, kā arī tā mērķus, šo tiesību īstenošana var tikt ierobežota.

Šādos apstākļos no paša sākuma nevar tikt izslēgts, ka attiecīgā līguma pareizas izpildes nolūkā līgumslēdzēja iestāde paziņojumā par līgumu var iepirkuma procedūras specifikācijās varētu tieši norādīt precīzus noteikumus, ar kādiem saimnieciskās darbības subjekts var izmantot citu subjektu iespējas. Tomēr, ja līgumslēdzēja iestāde nolemj izmantot šādu iespēju, tai jāpārlicinās, ka tās paredzētie noteikumi ir saistīti un samērīgi ar minētā līguma priekšmetu un mērķiem.»

Secinājums:

- Pasūtītājs var tieši norādīt precīzus noteikumus, ar kādiem piegādātājs var izmantot citu subjektu iespējas, ja vien šie noteikumi ir saistīti un samērīgi ar minētā līguma priekšmetu un mērķiem.

!!! Nemaina lietā C-234/14 (SIA «Ostas celtnieks») nostiprināto principu, bet ļauj izņēmuma gadījumos paskatīties elastīgāk.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (22)

Direktīva 2014/24/ES

- Ja atsaucas uz **saimniecisko vai finansiālo stāvokli**, pasūtītājs var prasīt **solidāru** atbildību
- Ja atsaucas uz **izglītību, profesionālo kvalifikāciju vai pieredzi**, piegādātājam, uz kura spējām atsaucas, līguma izpildē **jāveic darbi vai jāsniedz pakalpojumi, kuriem nepieciešamas šīs spējas**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (23)

11) Saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēles kritēriji nav pietiekami detalizēti

- *Piemērs:*
 - Cena*
 - Piedāvājuma kvalitāte (apakškritēriji: 1) Piedāvājuma satura kvalitāte; 2) Kvalitātes nodrošināšanas apraksts)*

! detalizēts, izvērstas piedāvājuma apraksts automātiski neliecina par priekšrocībām līguma izpildes laikā, un tādi vērtēšanas nosacījumi, kas paredz noteikt, vai pakalpojuma izpildes apraksts sniedz „nepārprotamu priekšstatu” vai „priekšstatu”, vai „vispārīgu priekšstatu”, ir subjektīvi.

Jānosaka: kas tieši pretendentam piedāvājuma aprakstā ir jāiekļauj, norādot, par kādām piedāvātajām metodēm, pakalpojuma/darbu izpildes vadību, pakalpojumu/darbu rezultātiem u.c. nosacījumiem tiks piešķirti vairāk vai mazāk punkti, nevērtējot tikai piedāvājuma detalizētības pakāpi vien.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (24)

12) Tehniskajā specifikācijā noteikti konkrēti izmēri u.c. parametri bez iespējamām amplitūdām (piegādes iepirkumos)

- Pasūtītājam tehniskajās specifikācijās jānosaka minimālās tehniskās prasības piegādājamajām precēm, kādas ir nepieciešamas, lai nodrošinātu šo preču funkcionalitāti, piemērotību konkrētajiem darba apstākļiem un savietojamību ar pasūtītāja rīcībā esošajām iekārtām un sistēmām.

Piemērs Nr.1:

Plaukts - Izmērs 77x 77 cm, dziļums 39 cm, ārējās apmales biezums 18 cm, iekšējo daļu biezums 12 cm, plaukta slodze – 13 kg

Piemērs Nr.2:

Ovāls galds - Izmēri 1800x1000x750 mm \pm 30 mm; Virsma – laminēta ne mazāk kā 25 mm skaidu plate ar ne mazāk kā 2 mm ABS apmali; Četras metāla galda kājas ar kopīgu metāla rāmi; kāju diametrs 40 mm \pm 2mm, hromētas augstuma regulējošas kājiņas (amplitūda 25 mm \pm 5 mm); krāsots pulvertehnoloģijā; Lamināts – Egger H1733 ST9 Mainau Birch vai ekvivalents; Metāls - sudrabpelēks, pusmatēts vai ekvivalents; Rokturi – 128mm \pm 2mm

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (25)

13) Iepirkuma līgumā nav paredzēta apakšuzņēmēju un iesaistīto speciālistu nomaiņas kārtība

- PIL 20.panta (3) daļa: *Pasūtītājs paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras dokumentos, kā arī iepirkuma līgumā vai vispārīgās vienošanās noteikumos paredz apakšuzņēmēju nomaiņas kārtību, kā arī kārtību, kādā jaunie apakšuzņēmēji iesaistāmi līguma izpildē atbilstoši šā likuma 68.panta noteikumiem*
- Ieteicams ne tikai iekļaut atsauci uz likuma normām, bet noteikt konkrētu kārtību, iesniedzamos dokumentus, pasūtītāja darbību, termiņus u.tml.
- SPSIL 61.pants

PIL 8.² panta iepirkumos – jāizvērtē, vai nepastāv liela iespēja, ka līguma īstenošanas laikā būs jānomaina iesaistītie speciālisti (personāls)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (26)

14) Iepirkuma līgumā nav paredzēta iepirkuma līguma grozīšanas kārtība/paredzēta tikai vispārīga grozījumu veikšanas iespēja

- PIL 67.panta (2) daļas 7.punkts; SPSIL 59.panta (2) daļas 7.punkts
 - *Pasūtītājs sagatavo iepirkuma līgumu, kurā norāda [...] līguma grozīšanas kārtību un kārtību, kādā pieļaujama atkāpšanās no līguma*
- Ievērojot PIL 67.¹ panta (2) daļas 1.punktu (SPSIL 60.¹ panta (2) daļas 1.punktu), būtiski iepirkuma līguma grozījumi ir pieļaujami tikai tādā gadījumā, ja iepirkuma dokumentācijā jau sākotnēji ir **skaidri un nepārprotami paredzēta grozījumu iespējamība, gadījumi, kad grozījumi ir pieļaujami, grozījumu apjoms un būtība**, lai pretendents, jau sagatavojot piedāvājumu, varētu ar tiem rēķināties.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (27)

Vai pietiekami?

- *Līgumā noteikts, ka pasūtītājs nepieciešamības gadījumā var mainīt iepirkuma apjomus*
- Nemot vērā iepirkuma priekšmetu un līguma īstenošanas raksturu, izvērtējot riskus (piemēram, visa apjoma realizēšanai var nebūt pieejams finansējums; līguma izpildes termiņš ir atkarīgs no trešām personām u.tml.), pasūtītājam līgumā jānosaka:
 - vai grozījumi ir iespējami;
 - kādi ir nosacījumi, kad grozījumi ir pieļaujami;
 - kādā apjomā tie ir iespējami;
 - kas tieši var tikt grozīts.

! Tikai šādi atrunāti būtiski grozījumi var tikt uzskatīti par pieļaujamiem PIL 67.¹ panta (2) daļas 1.punkta/SPSIL 60.¹ panta (2) daļas 1.punkta izpratnē

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (28)

15) Iepirkuma līgumā iekļauti nelogiski līguma nosacījumi

- acīmredzami izmantota cita iepirkuma līguma veidne un nav saskaņota ar konkrēto iepirkumu

16) Līgumsoda regulējums nav saskaņots ar Civillikuma 1716.panta trešo daļu

Piemērs: Līgumā noteikts:

„Ja Piegādātājs nepiegādā Preci Līgumā noteiktajā piegādes termiņā, tas maksā Pasūtītājam līgumsodu 0,1% apmērā no Līguma summas par katru kavējuma dienu”

Civillikuma 1716.panta trešā daļa - līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu dokumentācijā (29)

17) IUB Paziņojumos par līgumu sadaļā „Līgums ir saistīts ar projektu un/vai programmu, ko finansē Eiropas Savienības fondi” ir norādīts, ka līgums nav saistīts ar projektu un/vai programmu, ko finansē Eiropas Savienības fondi

III.6. Līgums ir saistīts ar projektu un/vai programmu, ko finansē Eiropas Savienības fondi

Ja "jā", atsauce uz projektu (-iem) un/vai programmu (-ām):

Jā Nē

18) Nav tirgus izpētes/priekšizpētes paredzamās līgumcenas noteikšanai

- PIL/SPSIL 2.panta 3.punkts, MK noteikumu Nr.299 47.punkts
- IUB skaidrojums

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

VISBIEŽĀK PIEĻAUTĀS KĻŪDAS IEPIRKUMU **NORISĒ**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu norisē (1)

1) Ārvalstu pretendents nav pārbaudīts uz visiem izslēgšanas noteikumiem

- *Pārlicināties, vai iesniegtā dokumentācija apliecina neatbilstību visiem izslēgšanas noteikumiem*

2) Izslēgšanas nosacījumu pārbaude nav veikta attiecībā uz visām likumā noteiktajām personām

3) Nav atbilstoši dokumentēti visi iepirkuma procedūras posmi

- *Nav dokumentēts fakts par pretendenta atbilstības pārbaudi publiskajās datubāzēs attiecībā uz izslēgšanas nosacījumu neesamību*
- *Nav dokumentēta papildu informācijas iegūšana par pretendenta kvalifikāciju*

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu norisē (2)

4) Atkāpšanās no iepriekš iepirkuma dokumentācijā noteiktajām kvalifikācijas prasībām

Piemēram:

- *piedāvājuma vērtēšanas laikā tiek nolemts, ka konkrēta dokumenta (sertifikāta, pieredzi apliecinājoša dokumenta) iesniegšana nav tik nozīmīga un par uzvarētāju tiek atzīts pretendents, kurš pilnībā neatbilst*
- *no pretendenta piedāvājuma nav iespējams noteikt, vai tas atbilst*

5) Publicitātes nosacījumu neievērošana

- netiek ievēroti **termiņi** IUB sludinājumiem;
- netiek publicēta noteiktā iepirkuma dokumentācija (piem., līguma teksts un lēmums par rezultātiem PIL 8.² panta iepirkumos);
- «paslēptas» publikācijas, kuras atrodas tikai pēc FKI pieprasījuma

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu norisē (3)

6) Iepirkuma dokumentācijas grozījumu uzskatīšana par precizējumiem

Precizējums vai grozījums?

-
- Iepirkuma priekšmets – loģistikas un mobilitātes vīzijas izstrāde Ziemeļjūras – Baltijas koridora valstīs
 - Pretendentam izvirzīta kvalifikācijas prasība, ka tas ir veicis vismaz 3 (trīs) ar stratēģisko plānošanu saistītu **reģionāla/nacionāla līmeņa dokumentu** izstrādi vismaz divās Eiropas Ekonomiskās zonas dalībvalstīs
 - Iepirkuma dokumentācijā nav dots reģionāla vai nacionāla līmeņa skaidrojums
 - Leinteresētais piegādātājs iepirkuma laikā uzdevis jautājumu - **Vai par Nolikumam atbilstošu reģionāla līmeņa plānošanas dokumentu iepirkuma komisija uzskatīs pārrobežu teritoriju, kas pārsniedz vienas pašvaldības administratīvās robežas?**
 - Iepirkuma komisija, publicējot atbildi uz pretendenta jautājumu, skaidro:

Par reģionālu līmeni iepirkuma komisija uzskatīs:

- 1) *Reģionus atbilstoši NUTS 3 līmenim;*
- 2) *Pārrobežu sadarbības teritorijas starp vismaz 2 valstīm vai reģioniem NUTS 3 līmenī.*

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu norisē (4)

- Galvenajos atlases kritērijos drīkst veikt tikai nelielas izmaiņas, piemēram, mainīt formulējumu, piedāvājumu iesniegšanas adresi u.tml.
- Izmaiņas, piemēram, prasībās par finanšu stāvokli, atsauču skaitu, tiek uzskatītas par būtiskām izmaiņām
- **Nedrīkst grozīt piešķiršanas kritērijus vai vērtēšanas metodiku iepirkuma procedūras laikā!**

Direktīvas 2014/24/ES 81.apsvērums:

«izmaiņas nedrīkst būt tik būtiskas, ka tās būtu jāvušas piedalīties citiem kandidātiem, nevis sākotnēji atlasītiem, vai ka tās būtu jāvušas iepirkuma procedūrai piesaistīt papildu kandidātus»

- Šis skaidrojums attiecas arī uz gadījumiem, kad atlases prasības tiek grozītas tādā veidā, ka tās pieļauj plašāka pretendentu loka dalību

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas iepirkumu norisē (5)

7) Iepirkuma komisijas locekļu apliecinājumi parakstīti tikai piedāvājumu atvēršanas dienā

- Lai arī PIL 23.pants (un SPSIL 27.² pants) tiešā veidā nenosaka, kurā brīdī jāparaksta apliecinājums, tomēr atbilstoši normas mērķim un jēgai ar kandidāta vai pretendenta interešu pārstāvēšanu jāsaprot arī tādas situācijas, kad iepirkuma komisijas locekļi (t.sk. iepirkuma dokumentācijas sagatavotājs vai eksperts) rīkojas kāda piegādātāja interesēs līdz šis piegādātājs ir iesniedzis pieteikumu vai piedāvājumu iepirkuma procedūrā
- Apliecinājumi iepirkuma komisijas locekļiem būtu jāparaksta ne vēlāk kā brīdī, kad attiecīgā persona uzsāk darbību iepirkuma komisijas sastāvā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas **MK noteikumu Nr.299** iepirkumu norisē

- Pakalpojumiem un piegādēm no 70 000 EUR, būvdarbiem no 170 000 EUR – IV nodaļa «Līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtība» (ar publikācijām IUB)
- Uz iepirkumiem **zem minētajiem līgumcenu sliekšņiem** joprojām attiecas III nodaļa «Līguma slēgšanas ierobežojumi». Tas nozīmē, ka pie līgumiem (un izmaksu pamatojošās dokumentācijas) ir jābūt arī MK noteikumu Nr.299. 1.pielikumā pievienotajam **Apliecinājumam par interešu konflikta neesību**. Minētais attiecas arī tad, ja FS veic cenu aptauju atbilstoši Programmas nosacījumiem
- «**Sarunas**» MK noteikumu Nr.299 izpratnē ir tās sarunas, kuras notiek pēc sākotnējo piedāvājumu iesniegšanas, nevis kuras ir notikušas, noskaidrojot tirgus situāciju (piemēram, izstādēs u.tml.)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kļūdas **MK noteikumu Nr.299** iepirkumu norisē

- MK noteikumu Nr.299 28.punkts – «[...] *finansējuma saņēmējs katram piegādātājam, kas netiek uzaicināts uz nākamo sarunu posmu, sagatavo pamatojumu, kādēļ salīdzinājumā ar citiem piegādātājiem tā iesniegtais piedāvājums ir mazāk izdevīgs*» **Pamatojumu dokumentēt** (piem., e-pasts noraidītajam piegādātājam)!
- MK noteikumu Nr.299 34.punkts – «*Finansējuma saņēmējs dokumentē iepirkuma procedūras norisi. Iepirkuma procedūras norises dokumentācijā finansējuma saņēmējs ietver vismaz informāciju par saņemtajiem sākotnējiem piedāvājumiem un piegādātājiem, ar kuriem notikušas sarunas, kā arī saņemto galīgo piedāvājumu salīdzinājumu, kurā norāda izraudzītā piedāvājuma priekšrocības attiecībā pret katru iesniegto galīgo piedāvājumu.*»

Vai pietiek?

«Iepirkuma rezultātā izvēlētais piegādātājs ir ar ekonomiski labāko un izsvērtāko piedāvājumu»

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi iepirkuma līgumā (1)

- PIL 67.¹ panta (1) daļa un SPSIL 60.¹ panta (1) daļa:
- (1) Iepirkuma līguma grozījumi ir pieļaujami, ja tie nemaina iepirkuma līguma vispārējo raksturu (veidu un mērķi) un atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:
- 1) *grozījumi ir nebūtiski;*
 - 2) *grozījumi ir būtiski, un tiek izdarīti tikai šā panta otrajā daļā minētajos gadījumos;*
 - 3) *grozījumi tiek izdarīti šā panta ceturtajā daļā minētajā gadījumā, **neatkarīgi no tā, vai tie ir būtiski vai nebūtiski:***
 - *Ja iepirkuma līguma grozījumu vērtība, ko noteic kā visu secīgi veikto grozījumu naudas vērtību summu (neņemot vērā to grozījumu vērtību, kuri veikti saskaņā ar šā panta (2) daļas 1. un 2.punktu), vienlaikus nepārsniedz:*

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi iepirkuma līgumā (2)

- 1) Ministru kabineta noteiktās līgumcenu robežas, sākot ar kurām paziņojums par līgumu publicējams Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī;
- 2) **10 %** no sākotnējā iepirkuma līguma līgumcenas **publisku piegādes un pakalpojumu** līgumu gadījumā un **15%** no sākotnējās iepirkuma līguma līgumcenas **publisku būvdarbu līguma gadījumā**
 - Nav jāvērtē, vai grozījumi ir uzskatāmi par būtiskiem vai nebūtiskiem
 - Attiecas uz grozījumiem, kas izsakāmi noteiktā finansiālā vērtībā, piemēram, kas skar papildu apjomu noteikšanu vai pretēji – apjomu samazināšanu, vai līgumcenas paaugstināšanu izmaksu sadārdzinājuma dēļ
 - Grozījumi ir pieļaujami, ja tie nemaina līguma vispārējo raksturu – veidu un līguma mērķi
 - Vienmēr jāvērtē grozījumi no efektīvas līguma vadības viedokļa, nepieciešamības celt līguma kvalitāti un ekonomiskā lietderīguma viedokļa

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi iepirkuma līgumā (3)

Kā nosaka grozījumu apjomu, ja līguma izpildes laikā notiek apjoma aizstāšana?

Piemēram: būvdarbu līguma izpildes laikā ir radusies nepieciešamība aizstāt tehnisko risinājumu, no līgumcenas izslēdzot darbus 100 000 EUR apmēra, un ieslēdzot darbus par 100 000 EUR. Vai kopējais grozījumu apjoms ir summējams – 200 000 EUR?

- Iepirkuma līgumā ietvertā tehniskā risinājuma aizstāšanas gadījumā izmaiņu vērtība aprēķināma, **ņemot vērā to darbu vērtību, kas veido lielāko apjomu!** Piemērā minētajā gadījumā grozījumu vērtība ir 100 000 EUR.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi iepirkuma līgumā (4)

➤ **Nepieļaujami līguma grozījumi**

Visbiežāk:

- *līguma īstenošanā tiek izmaksāts avanss, lai arī tāds nav bijis paredzēts, vai arī mainīta avansā izmaksājamā summa;*
- *Līguma izpildes laikā tiek nomainīts piedāvājumā norādītais speciālists ar zemāk kvalificētu speciālistu, kas neatbilst nolikumā noteiktajām prasībām;*
- *rēķinos iekļautā summa neatbilst līgumam pievienotajā finanšu piedāvājumā norādītajai pakalpojuma cenai (semināra pakalpojumos);*
- *netiek ievērots līguma izpildes termiņš/netiek piemērots līgumsods, ja tāds ir noteikts*

Informācijas avoti

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

- 1) IUB mājaslapā publicētās visbiežāk sastopamās kļūdas ES fondu projektu iepirkumos: <http://www.iub.gov.lv/lv/node/183>

The screenshot shows a website interface. On the left is a navigation menu with the following items: 'IEPIRKUMU VADLĪNIJAS', 'Vispārējās vadlīnijas', 'Skaidrojumi un ieteikumi', 'Biežāk sastopamās kļūdas ES fondu projektu iepirkumos' (highlighted with a red arrow), 'Noderīga informācija', 'Noderīgas saites', and 'Semināri'. The main content area has a breadcrumb trail '← Sākums / IEPIRKUMU VADLĪNIJAS' and a title 'Biežāk sastopamās kļūdas ES fondu projektu iepirkumos'. The text below the title discusses common mistakes in procurement procedures, mentioning that one of the tasks of the procurement supervision office is to ensure the correctness of procurement documentation and procedures, and that the office has prepared information for the most common mistakes in procurement documentation and procedures. It also mentions that in this information, the mistakes mentioned are procurement procedures, and that the office has prepared information for the most common mistakes in procurement procedures, including the preparation of procurement procedures, the preparation of procurement procedures, and the preparation of procurement procedures.

- 2) Iepirkumu pirmspārbaužu darba grupas protokoli un materiāli:
<http://www.esfondi.lv/sanaksmju--protokoli-1>
<http://www.esfondi.lv/sanaksmju-protokoli-2>

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!

Santa.Dambe@varam.gov.lv

Tel. 67026435